

kort & krachtig

leesvoer

Interkom

In deze rubriek kondigen we al twee jaar lang *Interkom* aan, het blad met ideeën voor het moedertaalonderwijs. Het blad heeft na deze twee jaren nog niets aan originaliteit ingeboet. De inhoud van nummer 38 (het laatste van vorig jaar):

- * Moeilijke woorden in een tekst verklaren met behulp van Griekse en Latijnse bronnen (2 en 3 gymnasium)
- * Grammaticakwartet: grammatica wordt leuk door kwartetten (2 havo)
- * Zelf een klassieke tragedie maken (4-5 havo/vwo)
- * Negen lessen toneelmaken met verschillende vormen (4 atheneum)
- * Een pakket lessensuggesties bij het boek *Taalgebruik en taalwetenschap* van Walraven

De inhoud van nummer 39 bevat onder meer:

- * Poëzie in de brugklas
- * Boekwerk in uitvoering (basisonderwijs)
- * Rechtbankje spelen met de Reinaert (4-5 vwo)
- * Naspelen Rederijkerskamer (4-5 vwo).

Een abonnement kost f 12,50. Administratie-adres: mevr. M.F.H. Vergeer-Dorren, Louis Christijnstraat 75, Amsterdam.

Woordrapporten

Hoe beoordeel je de prestaties van je leerlingen bij projectonderwijs? In *Moer* 1978 : 5 schreef

Frans Hartemink dat je wel degelijk de resultaten van je leerlingen kunt beoordelen en daarbij het traditionele cijfersysteem kunt gebruiken. In het laatste (dubbel)nummer van *Vernieuwing van opvoeding, onderwijs en maatschappij* staat een uitvoerig artikel — op basis van ervaringen met het Wageningse experiment — over het woordrapport bij projectonderwijs, geschreven door Kathinka van Dorp en Monique Weterings. Zij geven informatie over de organisatie, het waarom en de functie van woordrapporten; ook vertellen ze hoe je ouders en leerlingen erbij dient te betrekken; ze eindigen met een uitvoerige onderwijskundige analyse van het woordrapport.

Vernieuwing, nr 374/375, Postbus 13, Purmerend. Prijs van dit dubbelnummer f 6,—.

Lesideeën voor taalonderwijs

Leen Speelman, leraar Nederlands aan de Pedagogische Academie H. Bouman te Amsterdam, heeft met 43 studenten lesideeën en doelstellingen voor taalonderwijs op de basisschool samengesteld. De ideeën en doelstellingen zijn bruikbaar bij methodisch en bij thematisch (projectmatig) moedertaalonderwijs. Kosten: f 8,50 (excl. verzendkosten). Mogelijke winst gaat naar een Columbiaans ontwikkelingsproject. Te bestellen bij: L. Speelman, Meidoornstraat 20 te Duivendrecht.

Hoe tragisch zijn werkwoordvormen?

Spellingvereenvoudiging: ja of nee? Deze kwestie blijft iedereen die moedertaalonderwijs geeft, bezighouden. Circa tien jaar geleden was de strijd rond spellingvereenvoudiging hoog opgelopen. Toen is ook aan de orde gesteld — door Frank Cohen — dat er in feite weinig wetenschappelijke argumenten zijn die het handhaven of vereenvoudigen van de spelling van het Nederlands ondersteunen. Vincent van Heuven, wetenschappelijk medewerker aan de letterenfaculteit van de Rijksuniversiteit te Leiden heeft middels een subsidie van de organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek een eerste wetenschappelijk project rond dit vraagstuk kunnen uitvoeren: 'De rol van morfologische kenmerken van het Nederlands bij het leesproces'. Het onderzoek heeft zich gericht op de functie van de notoir moeilijke spelling van de werkwoordvormen bij het lezen door volwassenen, en de mogelijkheden een voorspelling

te doen over de gevolgen van spellingswijzigingen met betrekking tot de werkwoordsvormen. De resultaten van dit project zijn gepubliceerd in *Spelling en lezen. Hoe tragisch zijn de werkwoordvormen?* Assen 1978 (Van Gorcum; f 34,—.)

Jansen woont naast Moestafa

De Haagse Schilderswijk wordt de laatste jaren overstroomd met buitenlandse arbeiders en hun gezinnen, met name uit Suriname en Turkije. De onderwijswinkel 'Schilderswijk' heeft een 30 minuten durende videofilm samengesteld over de gevolgen, die dit heeft voor de scholen in de wijk. Moeders en hun kinderen geven, vaak onomwonden, hun mening over de grote aantallen buitenlandse kinderen in de klassen. Ook onderwijzers willen wel wat kwijt over de gevolgen, die dit heeft voor het werken op een school in de wijk. Wat zij er zelf aan doen en welke steun zij krijgen van de gemeente.

Niet alleen worden de problemen op een rijtje gezet, maar de film laat ook enkele initiatieven zien van mensen van buiten de school. Mensen die de problemen willen aanpakken.

Te bestellen bij:

Onderwijswinkel 'Schilderswijk', Koningstraat 122, Den Haag, tel. 070 — 890336; of Meatball, Noordeinde 140, Den Haag, tel. 070 — 651880.

Taal en samenleving

Dolf Hartveld heeft heel veel aspecten rond de sociale functie van taal op een prettig leesbare manier op een rijtje gezet in zijn boekje *Taal en samenleving*. Hij behandelt hierin de volgende onderwerpen: taalgebruik en ideologie (de 'grote' functies van taal), taal en alledag (de 'kleine' functies van taal), taal en taalvariatie en taal en tolerantie.

Dolf Hartveld *Taal en samenleving. Over de socia-*

le functies van taal, ideologie en taalvariatie Baarn 1978 (Ambo; f 17,50).

Taaldidactiek aan de basis

Aan het begin van dit schooljaar is een herziene uitgave verschenen van *Taaldidactiek aan de basis* (1). Nu was dit al geen slechte handleiding voor moedertaalleraren, maar de Nijmeegse Werkgroep heeft van de tweede druk werkelijk iets bijzonders gemaakt. De kritiek op de oorspronkelijke uitgave is op voorbeeldige wijze verwerkt. Het boek is nu veel gemakkelijker leesbaar. En sommige hoofdstukken zijn grondig herschreven. Zoals bijvoorbeeld het hoofdstuk over 'taalontwikkeling' en dat over 'taal in de kleuterschool'. Hoewel dit boek primair bedoeld is voor pedagogische academies, hoort het thuis in de boekenkast van elke taalleraar. De prijs is hoog: f 49,50, maar daarvoor krijg je dan ook meer dan 600 pagina's uitstekende informatie.

Nijmeegse Werkgroep Taaldidactiek *Taaldidactiek aan de basis* Groningen 1978 (Wolters-Noordhoff).

NIAM-programma's voor docentenopleidingen

Het Nederlands Instituut voor Audio-visuele Media te Den Haag beschikt over een mediatheek waarin meer dan 600 film-, video- en (geluids-) diaprogramma's zijn samengebracht.

De programma's zijn bestemd voor gebruik in het kleuter-, basis- en voortgezet onderwijs.

Speciaal voor docentenopleidingen is nu een folder verschenen, waarin audiovisueel materiaal is vermeld dat gebruikt kan worden in het kader van onderwijsvernieuwing. De programma's lenen zich als uitgangspunt voor discussies over de toekomstige integratie van het basis- en kleuteronderwijs.

De folder is op aanvraag (gratis) verkrijgbaar bij het NIAM, Postbus 63426, 2502 JK Den Haag, tel. 070 — 600924.